

Leviticus 16:6-10

1 Jezus en de hogepriester 2 Jezus en het zondoffer 3 Jezus en het bloed 4 Jezus en de weggaande bok

Gemeente,

Aan elk huis gaat een tekening vooraf. Een tekening waarop precies staat aangegeven hoe het moet worden. Als het huis af is, kun je dat soms niet allemaal meer zien, hoe het precies van binnen of van onderen is gebouwd. Maar als je de bouwtekening erbij pakt zie je weer precies hoe het gebouwd is.

Zo zouden we het Oude Testament de tekening van het lijden en sterven van de Heere Jezus kunnen noemen. We zien de Heere Jezus lijden en hangen aan het kruis en sterven. En als we de tekening van het Oude Testament erbij nemen, dan zien we pas precies hoe het gegaan is. En één stukje van die tekening vinden we in Leviticus 16. Daarin beschrijft Mozes hoe God wil dat het op de grote Verzoendag zal gaan en moet gebeuren. Als een tekening van het lijden en sterven van de Heere Jezus. We gaan eens goed kijken naar die tekening.

Op die grote Verzoendag, de 10e van de 7e maand, wij zouden zeggen 10 juli moest de hogepriester offeren. Maar anders dan anders. Hij moest witte kleren aandoen. Normaal had de hogepriester een kleed toga aan, met allerlei kleuren. Maar dan: helemaal in het wit. En hij moest een stier slachten en offeren. Voor zijn eigen zonden en die van zijn gezin en familie.

En dan pakte de hogepriester 2 bokken. En als hij geloot had werd één van die bokken ook geslacht en geofferd. En dan liep de hogepriester met het bloed van die bok de tabernakel in. Het heilige. En dan nog verder, hij schoof het voorhangsel opzij en liep het heilige der heiligen in. En hij druppelde bloed op de ark en voor de ark. Daarna kwam hij weer terug en hij druppelde bloed in het heilige, het reukofferaltaar, de tafel der toonbroden, de gouden kandelaar. En hij kwam naar buiten en hij druppelde bloed op het brandofferaltaar in de voorhof.

Daar stond nog die andere bok. De hogepriester legde zijn handen op de kop van die bok en deed schuldbelijdenis. Belijdenis van de zonden van hemzelf, zijn familie en het volk. Hij legde als het ware al die zonden op die bok. En dan kwam er iemand anders en die liep met de bok weg, uit het tentenkamp de woestijn in. Ver weg. En die man moest ervoor zorgen dat die bok niet terug zou komen. Niet langs een omweg toch weer het tentenkamp zou binnenkomen. In later tijd werd

die bok zelfs gedood in de woestijn. In elk geval: die bok bleef weg en kwam nooit meer terug.

Dat is de tekening. De tekening van grote Verzoendag. En dan zien wij een heleboel ondergrond en achtergrond van het lijden en sterven van de Heere Jezus. Het huis van het lijden en sterven van de Heere Jezus is gebouwd volgens deze tekening. Dan zien we 4 dingen.

1 Jezus en de hogepriester

Allereerst dat Jezus in Zijn lijden en sterven de hogepriester is. De hogepriester die de offers brengt. En die offers zeggen één ding: met sorry zeggen maak je het niet goed. Die offers laten de aard en het karakter van de zonde zien. Dat je zonde niet goedmaakt door sorry te zeggen. Het spijt me. Ik zal het proberen niet meer doen. Nee, want zonde is overtreding. En als je de wet overtreedt....ga maar na. Als ik steel dan overtreed ik de wet. Als ik zeg: ja, sorry, is het daarmee niet goed. Ik zal moeten teruggeven wat ik gestolen heb. Als ik door rood rijd, dan helpt het niet als ik sorry zeg, ik zal de bekeuring moeten betalen. Zonde is overtreding. Niet van de wet der Nederlanden, maar van Gods wet. Een schepsel dat de wetten van zijn Schepper overtreedt, vertrapt. De Wetgever krenkt en kwetst en naar de troon steekt. Dan is 'het spijt me' niet genoeg. Of: ik 'zal proberen het niet weer te doen'. Hoe oprecht bedoeld ook. Er moet betaald worden. Goedgemaakt. Straf gedragen. Als je denkt dat dat wel meevalt. Dat dat zo zwaar niet hoeft. Dan ken je God niet, die Rechter is. Die eens stelt voor Zijn rechterstoel. En dan vonnist tot de eeuwige straf. De eeuwige vergelding. Naar recht. Dat verwacht je toch van een aardse rechter. Zou de hemelse Rechter dat niet doen dan? Wie kan dat? Wie kan het over doen? Wie kan de straf op de zonde dragen? U, jij, ik? Zo Gij in het recht wilt treden en gadeslaan onze ongerechtigheden wie zal dan bestaan?

Nu zien wij op grote Verzoendag een hogepriester. Een hogepriester die gaat offeren en dat eerst voor zichzelf moet doen. Want hij heeft zelf ook zonden. Hij heeft een offer nodig, die stier, die in zijn plaats sterft. Hij moet eerst offeren voor zichzelf. Maar zo iemand kan niemand anders helpen. Dat vatten we wel: als je je moeder nog 10 euro moet terugbetalen, en je vraagt je broertje: jo heb jij 10 euro voor mij om te betalen aan mijn moeder. En je broertje zegt, nee jo, ik moet zelf nog 10 euro aan moeder betalen. Ja, dan kan hij jou niet helpen natuurlijk. Als je zelf ook schuld hebt, kun je een ander niet betalen.

Dus om geholpen te worden hebben wij een hogepriester nodig Die Zelf geen schuld heeft. Die Zelf alle wetten heeft gehouden. Die Zelf gehoorzaam is geweest tot de dood. Daarom droeg die hogepriester op

grote verzoendag witte kleren. Dat gaf iets aan van dat zonder schuld zijn, dat wees heen naar de Hogepriester Die zonder schuld zou komen. Jezus! Zo iemand kan anderen helpen, kan zondaren verlossen. Daar zie ik wat Jezus lijden en sterven inhoudt en aangeeft: Hij is volkomen gehoorzaam. Hij overtreedt nooit de wet van God. Liever gedood dan ongehoorzaam. Liever neerdalend in de hel, dan overtreden. Jezus lijden en sterven is de volmaakte gehoorzaamheid.

Dan kan Hij ook anderen helpen en redden! Hij hoeft niet eerst voor Zichzelf te offeren. Hij kan Zijn leven ten dienste stellen van anderen. Uitdelen aan anderen. Zijn gehoorzaamheid over ons leven hangen zodat wij gehoorzaam worden gezien. Zodat God ons ziet als hadden wij alles volbracht zoals de Heere Jezus dat volbracht heeft.

Zie op Hem! Vlekkeloos en smetteloos wit in Zijn volkomen gehoorzaamheid. Hij kan anderen verlossen en dienen met Zijn gehoorzaamheid. Laat u door Hem dienen. Laat u door Hem verlossen. Hij is Borg, Middelaar. Bevoegd, bekwaam om dat te zijn. Laat het Hem ook voor u zijn, ook voor jou. Hij kan het. En Hij wil het: in het verbond laat Hij Zich aanbieden. In de prediking biedt Hij Zich aan en schenkt Hij Zich. Hij wil de Borg en Middelaar zijn. Hij wil het en Hij kan het. Laat Hem het zijn voor u, voor jou.

2 Jezus en het zondoffer

Het tweede punt. Hoe kan Jezus dat doen? Hoe kan Hij die schuld betalen? We letten op die ene bok. Die werd geslacht ten offer, ten zondoffer. En het woord offer krijgt dan zijn tweede betekenis. De eerste was dus: er moet betaald worden. De tweede is: dat gebeurt ook, maar: door een ander. Een ander betaalt voor je. Kijk, de Israëliet die gezondigd had, had moeten sterven. Maar hij mocht zijn zonde op die bok leggen en dan stierf die bok. Offer: niet jij, maar een ander betaalt voor jou.

Jezus lijden en sterven is offer. Hij betaalt voor anderen, voor zondaren. Hij draagt de straf. Hij draagt de toorn en vloek van God. Zo zwaar maar toch ten einde toe. Zie Hem zweten in Gethsemané, bloed zweten. Zie Hem hangen op Golgotha. Gekruisigd en van God verlaten. Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij. Zie Hem bloeden uit al die wonden van zijn doornenkroon, van de spijkers, van de zweepslagen. Zie Hem kruipen over de grond in Gethsemané als Hij het op Zich af zie komen. Zo zwaar zal het zijn. Hij draag de straf, betaalt de schuld voor anderen. Die zo zwaar is. Maar Hij doet het, zo lief heeft Hij zondaren. Dat Hij zegt: Ik voor u.

Zo is Hij het zondoffer. Op Hem mogen zondaren hun zonde leggen. Door Hem die laten overnemen. Dat niet ik, maar Hij het draagt voor mij. Offer is. Dat wil Hij zijn. Offer. Leg uw zonden op Mij, belijd uw zonden en geef ze Mij mee. In de prediking komt Hij langs. Biedt Hij Zijn rug aan. Hier: leg er maar zonden op. Leg ze er maar op, nog meer, en nog meer en nog meer. Alles wat God je heeft laten zien en bid dat Hij nog meer laat zien.

Belijdt je zonden aan Jezus. En leg ze op Hem als offer. Dat is schuldbelijden. Dat is wat. Moet je eens indenken dat het je moeder is. En dat je moeder zou zeggen: elke keer als jij iets heb verkeerd op school vertel het me dan. En als jij het mij vertelt krijg ik een zweepslag. En je weet dan: elke keer als ik iets van school vertel tegen mijn moeder krijgt zij een zweepslag. En je hebt iets op school kwaad gedaan. En je moeder zegt: vertel het maar. Maar dan krijgt je moeder een zweepslag. Dat valt je zwaar. Je zou het niet willen doen.

Jezus zegt: belijdt je zonden aan Mij. Ik neem ze over en Ik krijg de zweepslag van de straf. Zonden belijden doe je niet tussen neus en lippen door, toch? Doe je niet gedachteloos. Zonde belijden zou je willen ontkomen. Kan het niet anders, kan ik niet iets goedmaken. Nee, zegt Jezus, dat kan niet. Doe het toch maar. Echt: Ik vraag er zelf om. Belijd het Mij. Dan draag ik ze weg en krijg de straf. Belijd maar, geef maar Mij, Ik vraag er Zelf om. Zonden belijden, dat is iets van geloof en berouw. Dat gaat je door merg en been. Echt zonden belijden en brengen op Zijn rug. Ik ben het die door al mijn zonde, U al die wonden sloeg. Zonden belijden is geen kleinigheid. En zondigen gaat zwaar vallen. Zondigen gaat je tegenstaan. Zondigen gaat je een gruwel worden. Want zonden belijden is zo'n heerlijk, maar ook zo'n intens gebeuren.

Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en waarachtig dat Hij ze ons vergeve. Door Jezus' offer. Hij voor mij. En dan brengt de hogepriester dat offer in het heilige der heiligen. Dan gaat Jezus na goede Vrijdag de hemel in met Hemelvaart en toont Zijn offer aan de Vader. Vader, dit deed Ik voor hen, neem hen aan. Ik bid voor hen dat zij ook zijn zullen waar Ik ben. Zijn offer is bij de Vader en staat garant voor vergeving, bewaring en zaligheid.

3 Jezus en het bloed

Het derde wat wij zijn is dat de hogepriester met het bloed alles besprenkelt, dat bloed druppelt in het heilige en ook op het brandofferaltaar. Dat bloed dat heiligt alle voorwerpen van de

tabernakel. Het altaar werd geheiligd door dat bloed, ontzondigd. Waarom moest dat?

Dat geeft antwoord op de vraag: waarom moest eigenlijk heel het gebeuren van de grote Verzoendag plaatsvinden? Waarom moest er op grote Verzoendag nog een bok tot zondoffer geslacht en geofferd worden? Want dat gebeurde toch al elke dag van het jaar? Elke dag van het jaar werd er geofferd. Op vastgestelde tijden. Maar ook wanneer er maar een Israëliet naar de tempel kwam en die bracht een bok of lam mee en die beleed zijn zonden dan vond ook die offerceremonie plaats: de Israëliet legde zijn handen op de kop van het dier, de priester slachtte het dier en offerde het op het brandofferaltaar. Dat gebeurde dagelijks, alle dagen van het jaar. Waarom dan nog die ene grote Verzoendag? Nou in elk geval ook hierom: in dat offeren vonden ook onreinheden plaats. Dat offeren gebeurde wel eens uit gewoonte, ja het was weer 9 uur dus er moest weer geofferd worden, ja dan doe je dat. Het gebeurde wel eens als een gedachteloze gewoonte. Bij de Israëliet die liet offeren, bij de priester die het offer uitvoerde. En dan werd het heiligdom ontheiligd. Het altaar ontheiligd. Dan moest God eigenlijk zeggen: stop er maar mee. Ik laat dat altaar weghalen. Jullie gaan er niet mee om zoals het hoort. Omdat er niet met volle eerbied, schuldbewustzijn en geloof geofferd werd. En daarvan werd alles gereinigd met dat bloed op grote Verzoendag. Zodat het toch mocht blijven die offerdienst en dat altaar.

Ook daar is in Jezus bloed verzoening en vergeving voor. Voor de zonden in de dienst de verzoening. Voor de zonden in en onder de prediking. Voor de zonden in de dienst van de HEERE, in het bidden, Psalmenzingen en luisteren. Voor de zonden in de bediening van het Heilig Avondmaal. Niet zo gelovig, eerbiedig en ootmoedig als het behoort bij het heilige.

Voor de onheiligheden in het belijden van mijn zonden en ontvangen van vergeving. Als mijn schuldbelijdenis lang niet zo diep is als zou behoren, niet zo doorleefd. Wat ken ik mijnzonden slecht! Mijn berouw zo vlak is en ondiep. En mijn geloof in vergeving zo wankel en zo betwijfeld.

En als mijn dankoffer niet zo vurig is als zou behoren. Ik zou toch veel dankbaarder, verwonderder en vuriger Hem horen te dienen. Maar al die overblijvende zwakheden. Die struikelingen, die lauwheden, die onheiligheden. Dat ondermijnt mijn geloof zo vaak, mijn zekerheid zo makkelijk. Want voelde ik mijn zonden maar meer, en was mijn geloof maar vaster en mijn dankbaarheid maar vuriger, dan zou ik wel vertrouwen.

Al die onheiligheden in de dienst des HEEREN. Onder Woord en sacrament, in mijn schuldbelijden, in mijn leven der dankbaarheid. Ook die verzoent Jezus. Zijn bloed reinigt ook daarvan! Ook dat verzoent Hij. Zijn bloed reinigt alles. Ook mijn onzuiverheden, mijn zwakheden en onvolmaaktheden in het belijden van mijn zonden, mijn overblijvende zwakheden. Verzoend in Jezus Christus. Zijn bloed reinigt ons van alle zonden. Alle. Alle. Geen enkele onvolmaaktheid valt daarbuiten. Als ik juist in de omgang met de Heere zoveel onheilig. En mijn geloof vol wankelmoedigheid zit, mijn schuldbelijdenis zo lauw is, mijn dienst zo gebrekkig is: alles is verzoend.

En daarom blijft de dienst der verzoening ook. Neemt de HEERE die niet weg. Zijn ambtelijke dienst, Zijn sacramenten. Zijn Woord. Ondanks alles zonden in de bediening daarvan. In het ontvangen daarvan. Mag het toch blijven onder ons. Elke zondag weer de bediening van de verzoening. Het aanbod van vergeving. Ondanks alles wat we ermee doen of eronder doen of hoe we eronder zijn.

4 Jezus en de weggaande bok

Ten vierde zien we op die tekening die andere bok. Die de woestijn wordt ingestuurd. Weg uit het volk, verbannen, weggejaagd. En ook hier zien wij: Jezus heeft het vervuld. Hij is verbannen. Uit de stad. Uit Jeruzalem, buiten de poort. Ze hebben Hem weg geschreeuwd: weg met Hem, weg met Hem. Hij is uitgegaan, buiten de stad, de stad van God, de tempel van God. Geen plaats op aarde was Hem liever. Zijn hart leefde in de dienst des HEEREN. Wist gij niet dat ik moest zijn in de dingen van Mijn Vader. Zijn stad, Zijn huis. Eruit! Daar gaat Hij: om de zonden weg te dragen.

In Zijn lijden en sterven draagt Jezus de zonden weg. Zoals die bok de woestijn ingejaagd werd en nooit meer terug zou keren. De hogepriester beleed de zonden van het volk en legde ze op die bok. En daar gingen ze, om nooit meer terug te keren. Jezus belijdt alle zonden, neemt ze alle op Zich en weg. De zonden zijn weg. Om nooit meer terug te keren. Zo volkomen en definitief is vergeving. De woestijn in. En die man die lette erop dat die bok niet meer. Ook niet langs een omweg, terug zou komen.

Dat is vergeving door Jezus lijden en sterven. God legt de zonden niet in de kast. Zodat Hij er altijd weer bij kan. God legt ze niet buiten. Zodat Hij ze altijd weer binnen kan halen. God zendt ze weg. Vergeving is: zover het west verwijderd is van het oosten, zo ver. Vergeving is: Gij zult al onze zonden werpen in de diepten der zee. Vergeving is: Ik zal ze nimmer meer gedenken. Vergeving is: ze zijn vergeven en vergeten.

Vergeeten. Voor God bestaat er geen tweede zonde meer. Hij is de eerste vergeten. Vergeven en vergeten. Als ik voor de zoveelste keer ben gevallen, in weer dezelfde zonde. En denk, en voel in mijn geweten, God zal me aan zien komen. Gisteren beleden en vergeven en vandaag al weer. Maar God ziet me als voor de eerste keer. Want God is dat van gisteren vergeten. God ziet me vlekkeloos en smetteloos, eens en voor eeuwig. Ik kan er nog we mee zitten, en mee tobben, maar God weet er niet meer van. Weg is het. Weg blijft het. God vergeeft niet voorwaardelijk. God vergeeft niet getermineerd. Zoveel keer en dan is de limiet bereikt. God vergeeft en vergeet!

Het is wel duidelijk hoop ik vanmorgen dat dat nodig is. Komen bij Jezus, de Gekruisigde, de Hogepriester, het Offer, Zijn bloed, de vergeving. Buiten Hem ben je een zondaar, ook al voel je het niet, beleef je het niet, denk je van niet. Blijf je een zondaar. Met schuld. Met straf. Dragend je eigen last. Die elke dag groter word. Op weg naar de rechterstoel van God, nee, van Christus. Die zal zeggen: je hebt Mij verworpen! Je hebt Mij veracht. Gedaan alsof Mijn werk overbodig was. Je hebt Mij daarmee zo beledigd, dat Ik je nooit meer zien wil. En nooit meer naar je toekom. In eeuwigheid niet.

En hoe kom ik bij het kruis? Door mijn schuld te belijden, begin maar met die ene zonde die je weet. Belijd die maar. Zo kom je bij het kruis. Zo kom je aan de Hogepriester Die kan betalen voor je, bij het offer dat is genoeg is voor je, bij het bloed dat alles verzoent, deel je n de vergeving die volmaakt en voor eeuwig is. Denk aan christen in Bunyan's christenreis. Christen komt bij het kruis en ziet op de Gekruisigde. Gekomen bij het kruis en zien op Jezus? En dan staat dat kruis in Bunyans voorstelling vlak bij een afgrond, een ravijn. Dat was niet zo, maar hij bedoelt er wat mee. Als hij ziet op Jezus snijdt de Geest dat pak los op zijn rug en het valt omlaag, en rolt weg, naar beneden, zo ver weg, zo diep, nooit meer te vinden.

Amen